

**Рамкова конвенція
Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату**

Статус Конвенції див. ([995 d17](#))

(Конвенцію ратифіковано Законом N [435/96-ВР](#) від 29.10.96, ВВР, 1996, N 50, ст.277)

Сторони цієї Конвенції,

- визначаючи, що зміна клімату Землі і її несприятливі наслідки є предметом спільного занепокоєння людства;
- відчуваючи занепокоєння з приводу того, що в результаті людської діяльності відбулося істотне збільшення концентрації парникових газів в атмосфері, що таке збільшення посилює природний парниковий ефект і що це призведе, в середньому, до додаткового потепління поверхні і атмосфери Землі і може несприятливо вплинути на природні екосистеми і людство;
- відзначаючи, що найбільша частка глобальних викидів парникових газів в минулому і сьогодні припадає на розвинуті країни, рівень викидів на душу населення в країнах, які розвиваються, ще порівняно низький, а частка глобальних викидів, що здійснюються в країнах, які розвиваються, буде зростати відповідно до задоволення їх соціальних потреб і потреб у сфері розвитку;
- враховуючи роль і важливість у наземних і морських екосистемах поглиначів і накопичувачів парникових газів;
- відзначаючи численні невизначеності прогнозів зміни клімату, зокрема стосовно їх строків, масштабів і регіональних особливостей;
- визначаючи, що глобальний характер зміни клімату потребує максимально широкого співробітництва усіх країн і їх участі в діяльності по ефективному і належному міжнародному реагуванню відповідно до їх спільної, але диференційованої відповідальності і реальних можливостей, а також їх соціальних і економічних умов;
- посилаючись на відповідні положення Декларації Конференції Організації Об'єднаних Націй з проблем оточуючого людину середовища, прийнятої у Стокгольмі 16 червня 1972 року ([995 454](#));
- нагадуючи, що у відповідності з Статутом Організації Об'єднаних Націй ([995 010](#)) і принципами міжнародного права держави мають суверенне право регулювати свої власні ресурси відповідно до своєї політики в галузі навколишнього середовища і розвитку і несуть відповідальність за забезпечення того, щоб діяльність у рамках їх юрисдикції або контролю не завдавала шкоди оточуючому середовищу інших держав чи районів за межами дії національної юрисдикції;
- знову підтверджуючи принцип суверенітету держав у міжнародному співробітництві у справі реагування на зміну клімату;
- визначаючи, що держави мають надати чинності ефективному законодавству в галузі навколишнього середовища, що екологічні стандарти, мета і пріоритети в галузі управління повинні відображати ті аспекти навколишнього середовища і розвитку, щодо яких вони застосовуються, і що стандарти деяких держав можуть бути несумісними і необґрунтованими з точки зору економічних і соціальних витрат інших держав, зокрема країн, що розвиваються;
- посилаючись на положення резолюції 44/228 Генеральної Асамблеї від 22 грудня 1989 року про Конференцію Організації Об'єднаних Націй з питань навколишнього середовища і розвитку і резолюції 43/53 від 6 грудня 1988 року, 44/207 від 22 грудня 1989 року, 45/212 від 21 грудня 1990 року і 44/169 від 19 грудня 1991 року про охорону глобального клімату в інтересах нинішнього і майбутніх поколінь людства;
- посилаючись також на положення резолюції 44/206 Генеральної Асамблеї від 22 грудня 1989 року про можливі несприятливі наслідки підвищення рівня моря для островів прибережних районів, а особливо низинних прибережних районів, і на відповідні положення резолюції 44/172 Генеральної Асамблеї від 19 грудня 1989 року про здійснення Плану дій по боротьбі із опустелюванням;

- посилаючись далі на Віденську конвенцію 1985 року про охорону озонового шару ([995 088](#)) і Монреальський протокол 1987 року про речовини, які руйнують озоновий шар ([995 215](#)), із змінами і поправками від 29 червня 1990 року ([995 076](#));

- беручи до відома Декларацію міністрів, прийняту 7 листопада 1990 року на другій Всесвітній кліматичній конференції;

- усвідомлюючи цінність аналітичної роботи, яка здійснюється багатьма державами у галузі зміни клімату, і важливість внеску Всесвітньої метеорологічної організації, Програми Організації Об'єднаних Націй з питань навколишнього середовища, інших органів, а також організацій і органів системи Організації Об'єднаних Націй, інших міжнародних і міжурядових органів у процес обміну результатами наукових досліджень і координації досліджень;

- визнаючи, що заходи, необхідні для розуміння і вирішення проблем зміни клімату, будуть найбільш ефективними з екологічної, соціальної і економічної точок зору лише за умови їх ґрунтування на відповідних наукових, технічних і економічних засадах і будуть постійно переглядатися у світлі нових результатів, одержаних у цих галузях;

- визнаючи можливість економічного обґрунтування самих заходів по вирішенню проблем зміни клімату, а також їх здатність сприяти вирішенню інших екологічних проблем;

- визнаючи також необхідність негайного прийняття як першого кроку розвинутими країнами гнучких заходів на основі чітких пріоритетів у напрямку розроблення всеохоплюючих стратегій реагування на глобальному, національному і, у випадку погодження, регіональному рівнях щодо всіх парникових газів з належним урахуванням їх відносної ролі у посиленні парникового ефекту;

- визнаючи далі, що низинні та інші острівні країни, країни з низинними прибережними, посушливими і напівпосушливими районами, або районами, схильними до повеней, посух і опустелювання, і країни, що розвиваються, з уразливими гірськими екосистемами особливо чутливі до несприятливих наслідків зміни клімату;

- визнаючи особливі труднощі цих країн, зокрема країн, що розвиваються, економіка яких особливо залежить від виробництва, використання і експорту викопних видів палива, які виникають внаслідок застосування заходів по обмеженню викидів парникових газів;

- підтверджуючи, що заходи по реагуванню на зміну клімату повинні бути скоординовані із загальним комплексом заходів по соціально-економічному розвитку з метою запобігання несприятливому впливу на нього з повним урахуванням законних пріоритетних потреб країн, що розвиваються, у справі досягнення стійкого економічного росту і подолання зубожіння;

- визнаючи, що всі країни, і особливо ті, що розвиваються, мають потребу у доступі до ресурсів, необхідних для досягнення стійкого соціально-економічного розвитку, і що для того, щоб країни, що розвиваються, рухалися до цієї мети, їх енергоспоживання повинно зростати з урахуванням можливостей досягнення більш високої енергоефективності і боротьби з викидами парникових газів у цілому, в тому числі шляхом застосування нових технологій на умовах, які роблять таке застосування вигідним з економічної і соціальної точок зору;

- сповнюючись рішучості захищати кліматичну систему в інтересах нинішнього і майбутніх поколінь;

домовилися про наступне:

Стаття 1

Визначення

Для цілей цієї Конвенції:

1. "Несприятливі наслідки зміни клімату" означають зміни у фізичному середовищі або біоті, які викликаються зміною клімату, і дуже негативно впливають на склад, відновну здатність або продуктивність природних і регулюючих екосистем, або на функціонування соціально-економічних систем, або на здоров'я і добробут людини.

2. "Зміна клімату" означає зміну клімату, яка прямо або непрямо обумовлена діяльністю людини, породжує зміни у складі глобальної атмосфери і накладається на природне коливання клімату, що спостерігаються протягом порівняльних періодів часу.

3. "Кліматична система" означає сукупність атмосфери, гідросфери, біосфери, геосфери і їх взаємодію.

4. "Викиди" означають емісію парникових газів і/або їх прекурсорів в атмосферу над конкретним районом і за конкретний період часу.

5. "Парникові гази" означають такі газоподібні складові атмосфери - як природного, так і антропогенного походження, - які поглинають і перевипромінюють інфрачервоне випромінювання.

6. "Регіональна організація економічної інтеграції" означає організацію, засновану суверенними державами даного регіону, до компетенції якої входять питання, що регулюються цією Конвенцією або протоколами до неї, і яка належним чином уповноважена, у відповідності з її внутрішніми процедурами, підписувати, ратифікувати, приймати і затверджувати відповідні документи або приєднуватися до них.

7. "Нагромаджувач" означає компонент або компоненти кліматичної системи, в яких відбувається нагромадження парникового газу або прекурсора парникового газу.

8. "Поглинач" означає будь-який процес, вид діяльності або механізм, який адсорбує парниковий газ, аерозоль або прекурсор парникового газу із атмосфери.

9. "Джерело" означає будь-який процес або вид діяльності, в результаті якого в атмосферу проникають парниковий газ, аерозоль чи прекурсор парникового газу.

Стаття 2

Мета

Кінцева мета цієї Конвенції і усіх пов'язаних з нею правових документів, які може прийняти Конференція Сторін, полягає у тому, щоб досягти у виконанні відповідних положень Конвенції стабілізації концентрацій парникових газів в атмосфері на такому рівні, який не допускатиме небезпечного антропогенного впливу на кліматичну систему. Такий рівень має бути досягнутий у строки, необхідні для природної адаптації екосистем до зміни клімату, що дасть можливість не ставити під загрозу виробництво продовольства і сприятиме забезпеченню подальшого економічного розвитку на стійкій основі.

Стаття 3

Принципи

У своїй діяльності по досягненню мети Конвенції і здійсненню її положень Сторони керуються, зокрема, слідуючим:

1. Сторонам необхідно захищати кліматичну систему на благо нинішнього і майбутніх поколінь людства на основі справедливості і у відповідності з їх спільною, але диференційованою відповідальністю і можливостями. Відповідно, Сторони, які є розвинутими країнами, повинні відігравати головну роль у боротьбі зі зміною клімату та її негативними наслідками.

2. Необхідно повною мірою врахувати конкретні потреби і особливі обставини Сторін, які є країнами, що розвиваються особливо тих, що найбільше потерпають від негативних наслідків змін клімату, а також Сторін, яким у відповідності з цією Конвенцією доведеться нести надмірний чи непосильний тягар, зокрема країн, що розвиваються.

3. Сторонам необхідно вживати попереджувальні заходи з метою прогнозування, запобігання або зведення до мінімуму причин зміни клімату і пом'якшення його негативних наслідків. Там, де існує загроза серйозних або необоротних втрат, недостатня наукова визначеність не повинна бути причиною для віддалення терміну прийняття таких заходів, враховуючи, що політика і заходи, спрямовані на боротьбу зі зміною клімату повинні бути економічно ефективними

для забезпечення глобальних благ при найменших можливих витратах. З цією метою такі політика і заходи повинні враховувати різні соціально-економічні умови, бути всеосяжними, охоплювати всі відповідні джерела, поглиначі і нагромаджувачі парникових газів і заходи по адаптації, а також включати всі економічні сектори. Зусилля по реагуванню на зміну клімату можуть докладатися зацікавленими Сторонами на спільній основі.

4. Сторони мають права на стійкий розвиток і повинні йому сприяти. Політика і заходи в галузі захисту кліматичної системи від антропогенних змін мають відповідати конкретним умовам кожної із Сторін і бути інтегрованими з національними програмами розвитку, оскільки економічний розвиток має важливе значення для застосування заходів по реагуванню на зміну клімату.

5. Сторони повинні співробітничати з метою встановлення сприятливої і відкритої міжнародної економічної системи, яка б вела до стійкого економічного росту і розвитку усіх Сторін, особливо Сторін, які є країнами, що розвиваються, надаючи їм, таким чином, можливість краще реагувати на проблеми зміни клімату. Заходи, вжиті з метою боротьби зі зміною клімату, включаючи односторонні заходи, не повинні служити засобом безпідставної чи необгрунтованої дискримінації або прихованого обмеження міжнародної торгівлі.

Стаття 4

Зобов'язання

1. Усі Сторони, враховуючи свою спільну, але диференційовану відповідальність і свої конкретні національні і регіональні пріоритети, цілі і умови розвитку:

а) розробляють, періодично поновлюють, публікують і надають Конференції Сторін у відповідності зі статтею 12 національні кадастри антропогенних викидів із джерел і абсорбції поглиначами усіх парникових газів, які не регулюються Монреальським протоколом, використовуючи порівняльні методології, які будуть узгоджені Конференцією Сторін;

б) формулюють, здійснюють, публікують і регулярно поновлюють національні і, у відповідних випадках, регіональні програми, які містять у собі заходи по пом'якшенню наслідків зміни клімату шляхом вирішення проблеми антропогенних викидів із джерел і абсорбції поглиначами усіх парникових газів, які не регулюються Монреальським протоколом, і заходи по сприянню адекватній адаптації до зміни клімату;

в) сприяють і співпрацюють у розробці, застосуванні і розповсюдженні, включаючи передачу технологій, методів і процесів, які дають можливість обмежити, знизити або припинити антропогенні викиди парникових газів, що не регулюються Монреальським протоколом, в усіх відповідних секторах, включаючи енергетику, транспорт, промисловість, сільське господарство, лісове господарство і вилучення відходів;

г) сприяють раціональному використанню поглиначів і накопичувачів усіх парникових газів, які не регулюються Монреальським протоколом, включаючи біомасу, ліси, океани та інші наземні, прибережні і морські екосистеми, а також, у відповідних випадках сприяють їх охороні і підвищенню якості і співпрацюють у цьому напрямку;

е) співпрацюють у прийнятті підготовчих заходів з метою адаптації до наслідків зміни клімату; розробляють і розвивають відповідні комплексні плани по веденню господарства у прибережній зоні, водних ресурсів і сільському господарству, і по охороні та відновленню районів, особливо в Африці, що потерпілі від посух, опустелювання, а також повеней;

ф) за можливістю враховують пов'язані із зміною клімату міркування при проведенні своєї відповідної соціальної, економічної і екологічної політики і застосуванні заходів і використовують відповідні методи, наприклад оцінки наслідків, складені і визначені на національному рівні, з метою зменшити до мінімуму негативні для економіки, здоров'я суспільства і якості оточуючого середовища наслідки здійснення проектів чи заходів, спрямованих на пом'якшення впливу зміни клімату чи пристосування до нього;

g) сприяють і співпрацюють при проведенні наукових, технологічних, технічних, соціально-економічних та інших досліджень, систематичних спостережень і створенні банків даних, пов'язаних з кліматичною системою і призначених для поглиблення знань, а також зменшення або усунення невизначеностей, які залишилися, щодо причин, наслідків, масштабів і строків зміни клімату та щодо економічних і соціальних наслідків різних стратегій реагування;

h) сприяють і співпрацюють у питаннях повного, відкритого і оперативного обміну відповідною науковою, технологічною, технічною, соціально-економічною і юридичною інформацією, пов'язаною з кліматичною системою та зміною клімату, а також з економічними і соціальними наслідками різних стратегій реагування;

i) сприяють і співпрацюють у галузі освіти, підготовки кадрів і просвіти населення в питаннях зміни клімату і підтримують найширшу участь у цьому процесі, у тому числі неурядових організацій;

j) у відповідності зі статтею 12 направляють Конференції Сторін інформацію, що стосується здійснення.

2. Сторони, які є розвинутими країнами, та інші Сторони, включені до додатка 1, беруть на себе наступні конкретні зобов'язання:

а) кожна з цих Сторін проводить національну політику 1) і застосовує відповідні заходи у пом'якшенні наслідків зміни клімату шляхом обмеження своїх антропогенних викидів парникових газів і захисту та підвищення якості своїх поглиначів і накопичувачів парникових газів. Такі політика і заходи продемонструють лідерство розвинутих країн у зміні довгострокових тенденцій щодо антропогенних викидів відповідно до мети Конвенції з визнанням того факту, що повернення до кінця нинішнього десятиліття колишніх рівнів антропогенних викидів двоокису вуглецю та інших парникових газів, які не регулюються Монреальським протоколом, буде сприяти такій зміні, і, беручи до уваги відмінності вихідних точок і підходів цих Сторін в їх економічних структурах і базах ресурсів, необхідність збереження високих і стійких темпів економічного росту, наявні технології та інші конкретні обставини, а також необхідність справедливого і належного вкладу кожної з цих Сторін у глобальні зусилля по реалізації даної мети. Ці Сторони можуть здійснювати таку політику і заходи разом з іншими Сторонами і можуть допомагати іншим Сторонам робити свій внесок у досягнення мети Конвенції і, зокрема, мети цього підпункту;

1.) Сюди включені політика та заходи, які проводяться регіональними організаціями економічної інтеграції.

b) з метою сприяння прогресу у цьому напрямку кожна з цих Сторін відповідно до статті 12 подає протягом шести місяців після набрання чинності для неї Конвенцією, а згодом на періодичній основі, докладну інформацію про свої політику і заходи, про які йдеться у підпункті а) вище, а також про спрогнозовані у зв'язку з ними антропогенні викиди із джерел та абсорбцію поглиначами парникових газів, які не регулюються Монреальським протоколом, протягом періоду вказаного у підпункті а), з тим, щоб індивідуально або спільно повернутися до своїх рівнів антропогенних викидів двоокису вуглецю та інших парникових газів, які не регулюються Монреальським протоколом, 1990 року. Конференція Сторін розгляне цю інформацію на своїй першій сесії, а згодом буде проводити таке розглядання, на періодичній основі відповідно до статті 7;

c) при розрахунках рівнів викидів із джерел і абсорбції поглиначами парникових газів для цілей підпункту b) вище, необхідно брати до уваги найкращі наявні наукові знання, в тому числі про фактичну емність поглиначів і відповідний вплив таких газів на зміну клімату. Конференція Сторін розглядає і узгоджує методології таких розрахунків на своїй першій сесії, а згодом розглядає їх на регулярній основі;

d) Конференція Сторін на своїй першій сесії розглядає адекватність підпунктів а) і b) вище. Таке розглядання проводиться у світлі найкращої наявної наукової інформації і оцінки зміни клімату та її наслідків, а також відповідної технічної, соціальної і економічної інформації. На основі такого розгляду Конференція Сторін застосовує відповідні дії, які можуть включати

внесення поправок у зобов'язання, викладені у підпунктах а) і b) вище. Конференція Сторін на своїй першій сесії приймає також рішення щодо критеріїв спільного здійснення, як вказано у підпункті а) вище. Другий розгляд підпунктів а) і b) проводиться не пізніше 31 грудня 1998 року, а згодом - з регулярною періодичністю, визначеною Конференцією Сторін, до того часу, доки не буде досягнуто мети Конвенції;

е) кожна з цих Сторін: і) координує, у міру необхідності, з іншими такими Сторонами відповідні економічні та адміністративні документи, розроблені для досягнення мети Конвенції; і ii) визначає та періодично розглядає свою власну політику і практичні методи, які заохочують діяльність, що призводить до більш високих рівнів антропогенних викидів парникових газів, які не регулюються Монреальським протоколом, порівняно з рівнями, які б мали місце у протилежному разі;

f) Конференція Сторін не пізніше 31 грудня 1998 року розглядає наявну інформацію з метою прийняття рішень щодо таких поправок до списків у додатках I і II, які можуть бути доречними, за згодою зацікавленої Сторони;

g) будь-яка Сторона, не включена до додатка 1, може у своєму документі про ратифікацію прийняття, ухвалення чи приєднання або в будь-який інший час згодом повідомити Депозитарію про свій намір виконувати зобов'язання, перелічені у підпунктах а) і b) вище. Депозитарій інформує інших учасників, які підписали Конвенцію, та інші Сторони про будь-яке таке повідомлення.

3. Сторони, які є розвинутими країнами, та інші, які належать до розвинутих країн, включених до додатка 11, надають нові та додаткові фінансові ресурси для покриття усіх погоджених витрат, які виникають при виконанні Сторонами-країнами, що розвиваються, своїх зобов'язань відповідно до статті 12, пункт 1. Вони також надають фінансові ресурси, включаючи ресурси на цілі передачі технологій, необхідні Сторонам, що є країнами, які розвиваються для покриття усіх погоджених витрат, пов'язаних із здійсненням заходів, охоплених пунктом 1 цієї статті і узгоджені між Стороною, яка є країною що розвивається, і міжнародним органом чи органами, вказаними у статті 11, відповідно до цієї статті. При здійсненні цих зобов'язань враховується необхідність адекватності і передбаченості потоку коштів і важливість відповідного поділу тягара між Сторонами, які є розвинутими країнами.

4. Сторони, які є розвинутими країнами, та інші, які належать до розвинутих країн, включених до додатка 11, надають також допомогу Сторонам, які є країнами, що розвиваються, і особливо потерпають від негативних наслідків зміни клімату, для покриття витрат на адаптацію до цих негативних наслідків.

5. Сторони, які є розвинутими країнами, та інші, що належать до розвинутих Сторін, включених до додатка 11, здійснюють усі практичні кроки для заохочення, полегшення і фінансування у відповідних випадках передачі екологічно безпечних технологій та "ноу-хау" або доступу до них інших Сторін, особливо Сторін, які є країнами, що розвиваються, для того, щоб дати їм можливість виконувати положення Конвенції. Під час цього процесу Сторони, які є розвинутими країнами, підтримують розвиток і зміцнення національного потенціалу і технологій Сторін, які є країнами, що розвиваються. Інші Сторони та організації, які спроможні зробити це, можуть також надавати допомогу у сприянні передачі таких технологій.

6. При виконанні своїх зобов'язань по пункту 2 вище певний ступінь гнучкості буде наданий Конференцією Сторін тим Сторонам, включеним до додатка 1, які здійснюють процес переходу до ринкової економіки, для того, щоб зміцнити здатність цих Сторін займатися проблемами, пов'язаними із зміною клімату, зокрема враховуючи історичний рівень антропогенних викидів парникових газів, які не регулюються Монреальським протоколом, обраний як вихідна точка.

7. Ступінь ефективності виконання Сторонами, які є країнами, що розвиваються, своїх зобов'язань по Конвенції буде залежати від ефективного виконання Сторонами, які є розвинутими країнами, своїх зобов'язань по Конвенції, пов'язаних із фінансовими ресурсами і передачею технологій, при чому повною мірою буде враховуватися той факт, що економічний і соціальний розвиток та подолання зубожіння є головними і домінуючими пріоритетами Сторін-країн, що розвиваються.

8. При виконанні зобов'язань, які містяться у цій статті, Сторони повною мірою розглядають питання про те, яких заходів необхідно вжити, включаючи заходи, що стосуються фінансування, страхування і передачі технологій, для урахування викликані негативними наслідками змін клімату і/або наслідками здійснення заходів по реагуванню на конкретні потреби і занепокоєння Сторін, які є країнами, що розвиваються особливо:

- a) малих острівних країн;
- в) країн з низинними прибережними районами;
- с) країн із посушливими і напівпосушливими районами, районами, вкритими лісами, і районами, де ліси зазнають деградації;
- d) країн із районами, які зазнають стихійного лиха;
- е) країн із районами, які зазнають посухи, опустелювання;
- f) країн із районами з високим рівнем атмосферного забруднення у міських районах;
- g) країн із районами, які мають уразливі екосистеми, включаючи екосистеми гірських районів;
- h) країн, економіка яких значною мірою залежить від прибутку, одержаного за рахунок виробництва, переробки та експорту і/або споживання викопних видів палива і пов'язаних з ними енергоємних продуктів; і
- i) країн, що не мають доступу до моря, та транзитних країн. Згодом Конференція Сторон може вжити, у необхідних випадках, заходів щодо цього пункту.

9. Сторони повною мірою враховують конкретні потреби і особливі умови найменш розвинутих країн у своїх діях, пов'язаних з фінансуванням і передачею технологій.

10. Сторони відповідно до статті 10 враховують при виконанні зобов'язань по Конвенції положення Сторін, особливо Сторін, які є країнами, що розвиваються, економіка яких уразлива для негативних наслідків здійснення заходів по реагуванню на зміну клімату. Це стосується головним чином, Сторін, економіка яких значною мірою залежить від прибутку, одержаного за рахунок виробництва, переробки і експорту, і/або споживання викопних видів палива і пов'язаних з ним енергоємних продуктів, і/або такого використання викопних видів палива, при переході від якого до інших альтернатив такі Сторони зазнають серйозних труднощів.

Стаття 5

Дослідження та систематичне спостереження

При виконанні своїх зобов'язань згідно із статтею 4, пункт 1d, Сторони:

- a) у міру необхідності підтримують і зміцнюють діяльність міжнародних і міжурядових програм і мереж чи організацій, які мають на меті визначення, проведення, оцінку і фінансування досліджень, збирання даних і систематичне спостереження, зважаючи на необхідність зведення до мінімуму дублювання зусиль;
- b) підтримують міжнародні та міжурядові зусилля по зміцненню систематичного спостереження і національного потенціалу та можливостей у галузі наукових і технічних досліджень, особливо в країнах, що розвиваються, і по сприянню доступу до даних і результатів їх аналізу, одержаних із районів, що знаходяться за межами дії національної юрисдикції, та обміну ними; і
- c) враховують особливі інтереси і потреби країн, які розвиваються і співпрацюють у зміцненні їх національного потенціалу і можливостей участі в зусиллях, згаданих у підпунктах a) і b) вище.

Стаття 6

Просвіта, підготовка кадрів та інформування громадськості

При виконанні своїх зобов'язань по статті 4, пункт 1i, Сторони:

а) на національному і, при необхідності, субрегіональному і регіональному рівнях та у відповідності з національними законами і нормами і своїми відповідними можливостями підтримують і полегшують:

i) розроблення і здійснення програм просвіти та інформування громадськості з проблем зміни клімату і її наслідків;

ii) доступ громадськості до інформації про зміни клімату та їх наслідки;

iii) участь громадськості у розгляданні питань зміни клімату та їх наслідків і у розробленні відповідних заходів реагування; і

iv) підготовку наукового, технічного і управлінського персоналу.

б) на міжнародному рівні, використовуючи, де це необхідно, існуючі органи, співпрацюють і сприяють у:

i) розробленні матеріалів з метою просвіти та інформування громадськості з питань зміни клімату, її наслідків та обміну такими матеріалами; і

ii) розробленні і здійсненні програм у галузі освіти та підготовки кадрів, включаючи зміцнення національних установ і обмін персоналом або його відрядження для підготовки експертів у цій галузі, особливо в інтересах країн, які розвиваються.

Стаття 7

Конференція Сторін

1. Цим засновується Конференція Сторін.

2. Конференція Сторін, яка є найвищим органом цієї Конвенції, регулярно розглядає питання про здійснення Конвенції та будь-яких пов'язаних з нею правових документів, які можуть бути прийняті Конференцією Сторін, і ухвалює, в межах своїх повноважень, рішення, необхідні для сприяння ефективному здійсненню Конвенції. З цією метою вона:

а) проводить періодичний огляд зобов'язань Сторін і організаційних механізмів, передбачених Конвенцією, у світлі мети Конвенції, досвіду, набутого під час її здійснення, та розвитку наукових і технічних знань;

б) заохочує і полегшує обмін інформацією про заходи, які вживаються Сторонами, по реагуванню на зміну клімату та її наслідки з урахуванням різного становища, зобов'язань і можливостей Сторін та їх відповідних зобов'язань згідно з Конвенцією;

в) полегшує, на прохання двох або більше Сторін, координацію заходів, які вживаються ними, по реагуванню на зміну клімату і її наслідки з урахуванням різного положення, обов'язків і можливостей Сторін та їх відповідних зобов'язань згідно з Конвенцією;

г) допомагає та здійснює керівництво відповідно до мети і положень Конвенції у справі розроблення і періодичного уточнення порівняльних методологій, які підлягають узгодженню Конференцією Сторін, зокрема для підготовки кадастрів викидів із джерел і абсорбції поглиначами парникових газів і для оцінки ефективності заходів по обмеженню викидів та збільшенню поглинання цих газів;

д) оцінює на основі всієї наданої їй відповідно до положень Конвенції інформації здійснення Конвенції Сторонами, загальні наслідки заходів, вжитих згідно з Конвенцією, зокрема екологічні, економічні та соціальні, а також їх сукупний вплив і прогрес, досягнутий у реалізації мети Конвенції;

е) розглядає і затверджує регулярні доповіді про здійснення Конвенції та забезпечує їх публікацію;

ж) виносить рекомендації у будь-яких питаннях, необхідних для здійснення Конвенції;

з) прагне мобілізувати фінансові ресурси відповідно до статті 4, пункти 3, 4, і 5, статті 11;

и) засновує такі допоміжні органи, які є необхідними для здійснення Конвенції;

й) розглядає доповіді, подані їй допоміжними органами, і здійснює керівництво їх діяльністю;

к) погоджує і приймає консенсусом процедурні і фінансові правила для себе та будь-яких допоміжних органів;

1) запитує і використовує, у міру необхідності, послуги і співробітництво з боку компетентних міжнародних організацій та міжурядових і неурядових органів і використовує надану ними інформацію; і

м) здійснює такі інші функції, які необхідні для досягнення мети Конвенції, а також усі інші функції, покладені на неї відповідно до Конвенції.

3. Конференція Сторін на своїй першій сесії приймає свої власні правила процедури, а також правила процедури допоміжних органів, заснованих Конвенцією, які включають в себе процедури ухвали рішень з питань, не охоплених процедурами ухвали рішень, передбаченими цією Конвенцією. У таких процедурах може бути чітко обумовлено, яка більшість необхідна для ухвали тих чи інших конкретних рішень.

4. Перша сесія Конференції Сторін скликається тимчасовим секретаріатом, згаданим у статті 21, і проводиться не пізніше, ніж через рік після набрання чинності Конвенцією. Потім чергові сесії Конференції Сторін проводяться один раз на рік, якщо Конференція Сторін не приймає іншого рішення.

5. Позачергові сесії Конференції Сторін скликаються у такі інші строки, які Конференція вважатиме за необхідні, або за письмовим проханням будь-якої із Сторін за умови, що протягом шести місяців після того, як секретаріат направить це прохання Сторонам, до нього приєднається не менше однієї третини від загального числа Сторін.

6. Організація Об'єднаних Націй, її спеціалізовані установи і Міжнародне агентство по атомній енергії, а також будь-яка держава-член цих організацій або будь-який спостерігач при них, які не є Сторонами Конвенції, можуть бути представлені на сесіях Конференції Сторін як спостерігачі. Будь-який орган або будь-яка установа, будь то національна чи міжнародна, урядова чи неурядова, яка є компетентною у питаннях, що стосуються сфери діяльності Конвенції, і яка повідомила секретаріат про своє бажання бути представленою на сесії Конференції Сторін як спостерігач, може бути допущена до участі у ній, якщо проти цього не заперечує щонайменше одна третина присутніх Сторін. Допуск та участь спостерігачів регулюється правилами процедури, прийнятими Конвенцією Сторін.

Стаття 8

Секретаріат

1. Цим засновується секретаріат.

2. Секретаріат виконує наступні функції:

a) організовує сесії Конференції Сторін та її допоміжних органів, заснованих відповідно до Конвенції, і надає їм необхідні послуги;

b) забезпечує компіляцію і передачу поданих йому доповідей;

c) допомагає Сторонам, особливо Сторонам, які є країнами що розвиваються, у збиранні та передачі інформації, необхідної відповідно до положень Конвенції, якщо надходить таке прохання;

d) готує доповіді про свою діяльність і передає їх Конференції Сторін;

у) забезпечує необхідну координацію із секретаріатами інших відповідних міжнародних органів;

f) налагоджує під загальним керівництвом Конференції Сторін такі адміністративні і договірні зв'язки, які можуть бути потрібними для ефективного виконання його функцій; і

g) виконує інші функції секретаріату, обумовлені Конвенцією і будь-якими протоколами до неї, і такі інші функції, які можуть бути визначені Конференцією Сторін.

3. Конференція Сторін на своїй першій сесії призначає постійний секретаріат та організовує його функціонування.

Стаття 9

Допоміжний орган для консультування по наукових і технічних аспектах

1. Цим засновується допоміжний орган для консультування по наукових і технічних аспектах з метою забезпечення Конференції Сторін і, при необхідності, її інших допоміжних органів своєчасною інформацією і консультаціями по наукових і технічних аспектах, які стосуються Конвенції. Цей орган відкритий для участі усіх Сторін і є міждисциплінарним. Він складається із компетентних у відповідних галузях знань представників урядів. Він регулярно подає доповіді Конференції Сторін по всіх аспектах своєї роботи.

2. Під керівництвом Конференції Сторін і спираючись на існуючі компетентні міжнародні органи, цей орган:

a) оцінює стан наукових знань, які стосуються зміни клімату та її наслідків;

b) проводить наукове оцінювання впливу заходів, які вживаються для здійснення Конвенції;

c) виявляє нові, ефективні і найсучасніші технології і "ноу-хау" та вносить рекомендації у шляхах і засобах сприяння розробці і/або передачі таких технологій;

d) вносить рекомендації щодо наукових програм, міжнародного співробітництва у галузі досліджень і розробок, які стосуються зміни клімату, а також шляхів і засобів допомоги у створенні національного потенціалу країн, що розвиваються; і

e) дає відповіді на наукові, технічні і методологічні питання, з якими можуть звернутися до даного органу Конференція Сторін і її допоміжні органи.

3. Функції та сфера повноважень цього органу можуть бути більш детально визначені Конференцією Сторін.

Стаття 10

Допоміжний орган по здійсненню

1. Цим засновується допоміжний орган по здійсненню, який допомагає Конференції Сторін в оцінюванні та огляді ефективного здійснення Конвенції. Цей орган відкритий для участі усіх Сторін і складається із представників урядів, які є експертами у питаннях, пов'язаних із зміною клімату. Він регулярно подає доповіді Конференції Сторін по всіх аспектах своєї роботи.

2. Під керівництвом Конференції Сторін цей орган:

a) розглядає інформацію, яка надається відповідно до статті 12, пункт 1, з метою оцінки загального сукупного впливу заходів, які вживаються Сторонами у світлі останніх наукових оцінок щодо зміни клімату;

b) розглядає інформацію, яка надається відповідно до статті 12, пункт 2, з метою надання допомоги Конференції Сторін у проведенні розглядів, передбачених статтею 4, пункт 2d; і

c) допомагає Конференції Сторін, у міру необхідності, у підготовці і здійсненні її рішень.

Стаття 11

Фінансовий механізм

1. Цим визначається механізм для надання фінансових ресурсів, безоплатно або на пільгових умовах, у тому числі для передачі технологій. Він функціонує під керівництвом і підзвітний Конференції Сторін, яка визначає його політику, програмні пріоритети і критерії відбору, пов'язані з цією Конвенцією. Управління ним покладається на один або декілька існуючих міжнародних органів.

2. Фінансовий механізм передбачає справедливу і збалансовану представленість усіх Сторін у рамках відкритої системи управління.

3. Конференція Сторін і орган або органи, на які покладено управління фінансовим механізмом, узгоджують процедури виконання наведених вище пунктів, включаючи наступні:

a) умови, що забезпечують відповідність проектів, які фінансуються, у галузі зміни клімату політиці, програмним пріоритетам і критеріям відбору, встановленим Конференцією Сторін;

b) умови, за яких конкретне рішення про фінансування може бути переглянute у світлі цієї політики, програмних пріоритетів і критеріїв відбору;

c) подання органом чи органами регулярних доповідей Конференції Сторін про свої фінансові операції, що відповідає вимозі про підзвітність, викладеній у пункті 1 вище; і

d) визначення у передбачуваній і такій, що піддається виявленню, формі обсягу фінансових коштів, необхідних і наявних для здійснення цієї Конвенції, і умов, за яких проводиться періодичний перегляд цього обсягу.

4. Конференція Сторін визначає процедури здійснення вищезгаданих положень на своїй першій сесії на основі огляду і з урахуванням тимчасових механізмів, вказаних у статті 21, пункт 3, та приймає рішення про те, чи зберігати ці тимчасові механізми. Не пізніше ніж через чотири роки після цього Конференція Сторін проводить огляд цього фінансового механізму і вживає необхідних заходів.

5. Сторони, які є розвинутими країнами, можуть також надавати, а Сторони, які є країнами, що розвиваються, одержувати фінансові кошти у зв'язку із здійсненням Конвенції через двосторонні, регіональні та інші багатосторонні канали.

Стаття 12

Надання інформації, яка стосується здійснення

1. Відповідно до статті 4, пункт 1, кожна Сторона подає Конференції Сторін через секретаріат наступні види інформації:

a) національний кадастр антропогенних викидів із джерел і абсорбції поглиначами усіх парникових газів, які не регулюються Монреальським протоколом, тією мірою, якою це можливо, використовуючи порівняльні методології, які будуть запропоновані і узгоджені на Конференції Сторін;

b) загальний опис заходів, вжитих або передбачених Стороною, по здійсненню Конвенції; і

c) будь-яку іншу інформацію, яку Сторона вважає за таку, що стосується досягнення мети Конвенції і є доречною для внесення у своє повідомлення, в тому числі, якщо це можливо, матеріали, що стосуються розрахунків глобальних тенденцій викидів.

2. Кожна Сторона, яка є розвинутою країною, і кожна інша Сторона, включена до додатка 1, включає у своє повідомлення наступні види інформації:

a) докладний опис політики і заходів, які вона вжила для виконання своїх зобов'язань по статті 4, пункти 2a та 2b; і

b) конкретну оцінку впливу, який політики і заходи, вказані у попередньому підпункті a) справлять на антропогенні викиди із її джерел і абсорбцію її поглиначами парникових газів протягом періоду, вказаного у статті 4, пункт 2a.

3. Крім того, кожна Сторона, яка є розвинутою країною, і кожна інша, яка належить до розвинутих і включена до додатка 11, включають докладну інформацію про заходи, вжиті у відповідності зі статтею 4, пункти 3, 4, 5.

4. Сторони, які є країнами, що розвиваються, можуть на добровільних засадах пропонувати проекти для фінансування, включаючи конкретні технології, матеріали, обладнання, методи або практику, які будуть потрібні для здійснення таких проектів, а також, у міру можливості, кошторис усіх додаткових витрат, оцінку скорочення викидів і збільшення абсорбції парникових газів, а також оцінку відповідного корисного ефекту.

5. Кожна Сторона, яка є розвинутою країною, і кожна інша Сторона, включена до додатка 1, подає своє початкове повідомлення протягом трьох років після набрання чинності Конвенцією для даної Сторони. Кожна Сторона, не включена до такого списку, подає своє початкове повідомлення протягом трьох років після набрання чинності Конвенцією для цієї Сторони, або з моменту появи фінансових ресурсів відповідно до статті 4, пункт 3. Сторони, що є найменш розвинутими країнами, можуть подавати свої початкові повідомлення на свій розсуд. Частотність наступних повідомлень усіх Сторін визначається Конференцією Сторін з урахуванням диференційованого графіка, який встановлюється цим пунктом.

6. Інформація, надана Сторонами відповідно до цієї статті, перепроводжується секретаріатом якомога швидше Конференції Сторін і будь-яким

відповідним допоміжним органам. При необхідності процедури подання інформації можуть бути більш детально розглянуті Конференцією Сторін.

7. З моменту своєї першої сесії Конференція Сторін вживає заходів по наданню Сторонам, які є країнами, що розвиваються, технічної і фінансової підтримки, на їх прохання, у збиранні і наданні інформації відповідно до цієї статті, а також у визначенні технічних і фінансових потреб, пов'язаних із запропонованими проектами і заходами по реагуванню відповідно до статті 4. Така підтримка може надаватися, у міру необхідності іншими Сторонами, компетентними міжнародними організаціями і секретаріатом.

8. Будь-яка група Сторін може, відповідно до керівних принципів, прийнятих Конференцією Сторін, і при попередньому повідомленні Конференції Сторін, подавати спільне повідомлення про виконання їх зобов'язань по даній статті за умови, що таке повідомлення містить у собі інформацію про виконання кожною із цих Сторін своїх власних зобов'язань згідно з Конвенцією.

9. Інформація, одержана секретаріатом і означена Стороною як конфіденційна відповідно до критеріїв, які підлягають установленню Конференцією Сторін, узагальнюється секретаріатом з метою забезпечення її конфіденційності до надання її будь-якому органу, який бере участь у передаванні та розгляданні інформації.

10. Згідно з положеннями пункту 9 вище і без нанесення шкоди у спроможності будь-якої Сторони оприлюднити своє повідомлення у будь-який час секретаріат оприлюднить повідомлення Сторін у відповідності з даною статтею у момент їх подання Конференції Сторін.

Стаття 13

Вирішення питань, які стосуються здійснення

Конференція Сторін на своїй першій сесії розглядає питання про організацію багатостороннього консультативного процесу, який надається у розпорядження Сторін на їх прохання для вирішення питань, що стосуються здійснення Конвенції.

Стаття 14

Урегулювання суперечок

1. У випадку виникнення суперечок між двома або більшим числом Сторін щодо тлумачення або застосування Конвенції зацікавлені Сторони прагнуть до врегулювання суперечок шляхом переговорів або будь-якими іншими мирними засобами за їх вибором.

2. При ратифікації, прийнятті, ухваленні Конвенції або приєднанні до неї чи у будь-який час після цього Сторона, яка не є регіональною організацією економічної інтеграції, може подати Депозитарію заяву у письмовій формі про те, що у будь-якій суперечці щодо тлумачення або застосування Конвенції вона визнає як обов'язкову умову *ipso facto* і без спеціальної згоди щодо будь-якої Сторони, яка взяла на себе таке ж зобов'язання:

а) передачу суперечки у Міжнародний Суд і/або;

б) арбітражний розгляд відповідно до процедур, які підлягають прийняттю Конференцією Сторін, за можливістю у найкоротші строки, у додатку, що стосується арбітражу.

Сторона, яка є регіональною організацією економічної інтеграції, може зробити заяву аналогічного характеру щодо арбітражного розгляду у відповідності з процедурами, згаданими у підпункті б) вище.

3. Заява, зроблена у відповідності з пунктом 2 вище, має силу до закінчення строку її дії відповідно до умов цієї заяви або до закінчення трьох місяців після того, як письмове повідомлення про її відкликання було здане на зберігання Депозитарію.

4. Нова заява, повідомлення про відкликання або закінчення строку дії заяви ніяким чином не стосуються справ, які перебувають на розгляді у Міжнародному Суді або арбітражному суді, якщо Сторони у суперечці не домовляться про інше.

5. За умови дії пункту 2 вище, якщо після закінчення дванадцяти місяців після повідомлення однією Стороною іншій Стороні про те, що між ними виникла суперечка, зацікавлені Сторони не змогли урегулювати своєї суперечки за допомогою заходів, згаданих у пункті 1 вище, ця суперечка передається на прохання будь-якої із Сторін у цій суперечці на процедуру примирення.

6. Примирювальна комісія утворюється на прохання однієї із Сторін, які беруть участь у суперечці. Комісія складається із рівної кількості членів, призначених кожною зацікавленою Стороною, і голови, обраного спільно членами, призначеними кожною із Сторін. Комісія ухвалює рекомендаційне рішення,

Стаття 15

Поправка до Конвенції

1. Будь-яка Сторона може пропонувати поправки до Конвенції.

2. Поправки до Конвенції приймаються черговою сесією Конференції Сторін. Секретаріат передає Сторонам текст будь-якої запропонованої поправки до Конвенції не менше ніж за шість місяців до початку засідання, на якому вона пропонується для прийняття. Секретаріат передає також текст запропонованих поправок Сторонам, які підписали Конвенцію, і, для інформації, Депозитарію.

3. Сторони роблять усе можливе для досягнення згоди у будь-якій запропонованій поправці до Конвенції на основі консенсусу. Якщо всі зусилля, спрямовані на досягнення консенсусу, були вичерпані і згоди не було досягнуто, то поправка, як остання міра, приймається більшістю у три четверті голосів присутніх і тих, що беруть участь у голосуванні на даному засіданні Сторін. Секретаріат передає текст прийнятої поправки Депозитарію, який перепроводжує його усім Сторонам для прийняття.

4. Документи щодо прийняття поправки здаються на зберігання Депозитарію. Поправка, прийнята відповідно до пункту 3 вище, набирає чинності для тих Сторін, які прийняли її на дев'яностий день від дня одержання Депозитарієм документа про прийняття меншою мірою від трьох четвертих Сторін Конвенції.

5. Поправка набирає чинності для будь-якої іншої Сторони на дев'яностий день після дати передачі даною Стороною на зберігання Депозитарію її документа про прийняття вказаної поправки.

6. Для цілей цієї статті термін "присутні і Сторони, що беруть участь у голосуванні", означає Сторони, які були присутні і які проголосували "за" або "проти".

Стаття 16

Прийняття додатків до Конвенції і внесення до них поправок

1. Додаток до Конвенції є її невід'ємною частиною, і, якщо прямо не передбачається інше, посилання на Конвенцію являє собою у той час посилання на будь-який додаток до неї. Без шкоди для положень статті 14, пункти 2b і 7, такі додатки обмежуються переліками, формами або будь-якими іншими матеріалами описового характеру, які стосуються наукових, технічних, процедурних або адміністративних питань.

2. Додатки до Конвенції пропонуються і приймаються відповідно до процедур, встановлених у статті 15, пункти 2, 3 і 4.

3. Додаток, який був прийнятий відповідно до пункту 2 вище, набирає чинності для всіх Сторін Конвенції через шість місяців після дати відправлення Депозитарієм повідомлення таким Сторонам про прийняття даного додатка, за винятком тих Сторін, які протягом цього періоду повідомили Депозитарію в письмовій формі про своє неприйняття даного додатка. Додаток набирає чинності для Сторін, які анулюють своє повідомлення про неприйняття на дев'яностий день після дати одержання Депозитарієм сповіщення про анулювання такого повідомлення.

4. Пропозиція, прийняття і набрання чинності поправок до додатків до Конвенції регулюються тією ж процедурою, що і пропозиція, прийняття і набрання чинності додатків до Конвенції у відповідності з пунктами 2 і 3 вище.

5. Якщо прийняття додатка або поправки до додатка пов'язане із внесенням поправки до Конвенції, то такий додаток або поправка до додатка не набирає чинності до того часу, поки не набере чинності поправка до Конвенції.

Стаття 17

Протоколи

1. Конфедерація Сторін може бути на будь-якій черговій сесії приймати протоколи до Конвенції.

2. Секретаріат передає Сторонам текст будь-якого запропонованого протоколу щонайменше за шість місяців до початку такої сесії.

3. Умови набрання чинності будь-якого протоколу встановлюються у цьому документі.

4. Тільки Сторони Конвенції можуть бути Сторонами протоколу.

5. Рішення у відповідності з будь-яким протоколом приймаються лише Сторонами відповідного протоколу.

Стаття 18

Право голосу

1. За винятком випадків, передбачених пунктом 2 нижче, кожна Сторона Конвенції має один голос.

2. Регіональні організації економічної інтеграції беруть участь у голосуванні по питаннях, які входять до їх компетенції, з числом голосів, що дорівнюють числу їх держав-членів, які є Сторонами Конвенції. Така організація не має права голосу, якщо своїм правом користується будь-яка із її держав-членів, і навпаки.

Стаття 19

Депозитарій

Функції Депозитарію Конвенції і протоколів, прийнятих у відповідності до статті 17, виконує Генеральний секретар Організації Об'єднаних Націй.

Стаття 20

Підписання

Ця Конвенція відкрита для підписання державами-членами Організації Об'єднаних Націй або будь-якої її спеціалізованої установи або державами-учасницями Статуту Міжнародного Суду і регіональними організаціями економічної інтеграції у Ріо-де-Жанейро під час проведення Конференції Організації Об'єднаних Націй з питань навколишнього середовища і розвитку, а згодом у Центральних установах Організації Об'єднаних Націй у Нью-Йорку з 20 червня 1992 року по 19 червня 1993 року.

Стаття 21

Тимчасові механізми

1. Секретаріатські функції, згадані у статті 8, будуть здійснюватися на тимчасовій основі секретаріатом, заснованим Генеральною Асамблеєю Організації Об'єднаних Націй, її резолюцією 45/212 від 21 грудня 1990 року, до закінчення першої сесії Конференції Сторін.

2. Голова тимчасового секретаріату, згаданого у пункті 1 вище, буде здійснювати тісне співробітництво з Міжурядовою групою з питань зміни клімату для забезпечення того, щоб Група могла задовольнити потреби у об'єктивних наукових і технічних консультаціях. Можуть також проводитися консультації з іншими відповідними науковими органами.

3. Глобальний екологічний фонд Програми розвитку Організації Об'єднаних Націй, Програми Організації Об'єднаних Націй питань навколишнього середовища і Міжнародного банку реконструкції і розвитку є міжнародним органом, на який на тимчасовій основі покладається управління фінансовим механізмом, згаданим у статті 11. У зв'язку з цим для виконання вимог статті 11 структура Глобального екологічного фонду повинна бути належним чином змінена, а його членський склад – мати універсальний характер.

Стаття 22

Ратифікація, прийняття ухвалення або приєднання

1. Конвенція підлягає ратифікації, прийняттю, ухваленню або приєднанню державами і регіональними організаціями економічної інтеграції. Вона відкривається для приєднання на наступний день після дня, у який Конвенція закривається для підписання. Документи про ратифікацію, прийняття, ухвалення або приєднання здаються на зберігання Депозитарію.

2. Будь-яка регіональна організація економічної інтеграції, яка стає Стороною Конвенції, але при цьому жодна з її держав-членів не є Стороною, виконує усі зобов'язання, що випливають з Конвенції. У випадку, коли одна або більше держав-членів таких організацій є Сторонами Конвенції, ця організація та її держави-члени приймають рішення щодо їх відповідних обов'язків по виконанню своїх зобов'язань, які випливають з Конвенції. У таких випадках ця організація і держави-члени не можуть паралельно здійснювати права, які випливають із Конвенції.

3. У своїх документах про ратифікацію, прийняття, ухвалення або приєднання регіональні організації економічної інтеграції заявляють про межу своєї компетенції у питаннях, які регулюються Конвенцією. Ці організації також інформують Депозитарія, який у свою чергу інформує Сторони про будь-яку істотну зміну межі своєї Компетенції.

Стаття 23

Набрання чинності

1. Конвенція набирає чинності на дев'яностий день після передачі на зберігання п'ятдесятого документа про ратифікацію, прийняття, ухвалення або приєднання.

2. Для кожної держави або регіональної організації економічної інтеграції, яка ратифікує, приймає або ухвалює Конвенцію чи приєднується до неї після передачі на зберігання п'ятдесятого документа про ратифікацію, прийняття, ухвалення або приєднання, Конвенція набирає чинності на дев'яностий день після дати передачі на зберігання такою державою або такою регіональною організацією економічної інтеграції свого документа про ратифікацію, прийняття, ухвалення чи приєднання.

3. Для цілей пунктів 1 і 2 вище жоден документ, зданий на зберігання регіональною організацією економічної інтеграції, не розглядається як додатковий до документів, зданих на зберігання державами-членами цієї організації.

Стаття 24

Застереження

Ніякі застереження до Конвенції не допускаються.

Стаття 25

Вихід

1. У будь-який час після закінчення трьох років від дати набрання чинності Конвенцією для тієї або іншої Сторони ця Сторона може вийти із Конвенції, надіславши письмове повідомлення Депозитарію.

2. Будь-який такий вихід набирає чинності після закінчення одного року від дати одержання Депозитарієм повідомлення про вихід або у такий пізніший строк, який може бути вказаний у повідомленні про вихід.

3. Будь-яка Сторона, яка виходить із Конвенції, вважається також за таку, що вийшла з будь-якого протоколу, Стороною якого вона є.

Стаття 26

Автентичні тексти

Оригінал цієї Конвенції, тексти якої англійською, арабською, іспанською, китайською, російською і французькою мовами є однаково автентичними, здаються на зберігання Генеральному секретареві Організації Об'єднаних Націй.

На посвідчення чого ті, що підписалися нижче, належним чином на це уповноважені, підписали цю Конвенцію.

Здійснено у Нью-Йорку дев'ятого дня травня місяця тисяча дев'ятсот дев'яносто другого року.

Додаток I

Австралія
Австрія
Білорусь а)
Бельгія
Болгарія а)
Угорщина а)
Німеччина
Греція
Данія
Європейське співтовариство
Ірландія
Ісландія
Іспанія
Італія
Канада
Латвія а)
Литва а)
Люксембург
Нідерланди
Нова Зеландія
Норвегія
Польща а)
Португалія
Російська Федерація а)
Румунія а)
Об'єднане Королівство Великобританії і Північної Ірландії
Сполучені Штати Америки
Туреччина
Україна а)
Фінляндія
Франція
Чехословаччина а)
Швейцарія

Швеція
Естонія а)
Японія

а) Країни, в яких відбувається процес переходу до ринкової економіки.

Додаток II

Австралія
Австрія
Бельгія
Німеччина
Греція
Данія
Європейське співтовариство
Ірландія
Ісландія
Іспанія
Італія
Канада
Люксембург
Нідерланди
Нова Зеландія
Норвегія
Португалія
Об'єднане Королівство Великобританії і Північної Ірландії
Сполучені Штати Америки
Туреччина
Фінляндія
Франція
Швейцарія
Швеція
Японія

Додаток II до доповіді комітету

**Резолюція, прийнята міжурядовим комітетом
по проведенню переговорів
про Рамкову конвенцію про зміну клімату
INC/1992/1. Тимчасові механізми**

Міжурядовий комітет по проведенню переговорів про Рамкову конвенцію про зміну клімату,

- узгодивши та прийнявши текст Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату,

- вважаючи за необхідне проведення підготовчих заходів для найшвидшого і ефективного застосування Конвенції відразу ж після набрання нею чинності,

- вважаючи далі, що у рамках тимчасових механізмів у процесі переговорів вкрай важливо залучити всіх, хто бере участь у роботі Комітету,

- посилаючись на резолюцію Генеральної Асамблеї 45/212 від 21 грудня 1990 року і 46/169 від 19 грудня 1991 року,

1. закликає усі держави і регіональні організації економічної інтеграції, які мають на це право, підписати Конвенцію у ході Конференції Організації Об'єднаних Націй з питань навколишнього середовища і розвитку у Ріо-де-Жанейро або згодом, коли виникне така можливість, а потім ратифікувати, прийняти або ухвалити Конвенцію або приєднатися до неї;

2. просить Генерального секретаря вжити необхідних заходів для скликання сесії Комітету у відповідності з пунктом 4 резолюції 46/169 Генеральної Асамблеї для підготовки до першої сесії Конференції Сторін, як це вказано у Конвенції;

3. просить далі Генерального секретаря винести рекомендації Генеральній Асамблеї на її сорок сьомій сесії щодо організації наступних сесій Комітету до набрання чинності Конвенцією;

4. пропонує Генеральному секретареві включити до своєї доповіді Генеральній Асамблеї, одержаної у пунктах 4 і 9 резолюції 46/169, пропозиції, які дозволили б секретаріату, заснованому відповідно до резолюції 45/212, продовжувати свою діяльність до призначення Конференцією Сторін секретаріату Конвенції;

5. закликає уряди і організації роботи добровільні внески у небюджетні фонди, засновані у відповідності з резолюцією 45/212 Генеральної Асамблеї, для того, щоб зробити внесок у покриття витрат, пов'язаних з тимчасовими механізмами, і забезпечити, щоб країни, які розвиваються, зокрема найменш розвинуті країни і малі острівні країни, що розвиваються, а також країни, які розвиваються і потерпіли від посух і опустелювання, повною мірою і ефективно брали участь у всіх сесіях Комітету;

6. пропонує державам і регіональним організаціям економічної інтеграції, які мають право підписати Конвенцію, передати, за можливістю у найкоротші строки, керівнику секретаріату інформацію про заходи, які вживаються у відповідності з положеннями Конвенції до набрання нею чинності.

9 травня 1992 року